Ankenævnet for Forsikring

916/13

Den 21. maj 2013 blev i sag nr. 83.557:

xxxx xxxxxxxx xxxxx
xxxxxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxxxxxxxx

mod

LB Forsikring A/S
Farvergade 17
1463 København K

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har husforsikring i LB Forsikring A/S. Hun klager over selskabets behandling af en anmeldt brandskade den 5/11 2004.

Af den telefoniske skadeanmeldelse den 10/11 2004 fremgår bl.a.:

> "Hvad er der sket / hvor er skaden? hund tændt for kogeplade. kurve der stod lidt løsøre. + sodskade.
> iss har set på sagen, men afventer taks."

Det fremgår af sagen, at selskabet har anerkendt skaden som dækningsberettigende og har erstattet komfur m.v., ligesom ISS har forestået sodafrensningen, hvilket selskabet har betalt med 48.609,84 kr., hvorefter selskabet afsluttede sagen.

Den 31/1 2007 henvendte klageren sig til selskabet på ny med anmodning om en taksatorbesigtigelse, idet hun oplyste, at der gennem længere tid havde været problemer med sortsværtning. Det var klagerens opfattelse, at ISS ikke havde udført arbejdet tilfredsstillende.

Taksatoren anmodede på baggrund heraf ISS om en nærmere redegørelse for det udførte arbejde. Det fremgår af ISS' redegørelse af 8/3 2007 bl.a.:

> "Der er ikke tale om at man kunne vælge at male i stedet for rengøringen, da lugtmolekyler er så små at de kan gå igennem et lag af maling.

Da der var tale om kraftige lugtgener og gul sod, afvaskede ISS områderne som anført nedenfor, dette var også dette arbejde der blev godkendt af skadekonsulent … til udførelse.

Arbejdet omfatter:
Bagindgang/bryggers - 1,8 x 3,3 m lofthøjde 2,3 m.:
Loft, vægge, 1 dør/karm, 1 gerigter samt gulv støvsuges og afvaskes.
3 stk. skabe støvsuges og afvaskes ind- og udvendig.

Køkken/alrum - 1,7 x 1,9 m. - lofthøjde 2,3 m.:
Loft, vægge, 1 vindue, gulv og sanitet støvsuges og afvaskes.

Toilet - 1,3 x 1,6 m. - lofthøjde 2,3 m.:
Vandrette flader støvsuges og afvaskes. Vinduer støvsuges og afvaskes.

Køkken - 3.5 x 2,8 m. - lofthøjde 2,3 m.:
Loft, vægge, 1 dør/karm, gerigter, 1 vindue, gulv og stikkontakter støvsuges og afvaskes.
Kogeplade er kassabel - emfang og øvrige hårde hvidevarer støvsuges og afvaskes.
Skabe støvsuges og afvaskes ind- og udvendig.

Spisekøkken - 4,9 x 3,4 m. - lofthøjde 2,3 m.:
Loft, vægge, 1 dør/karm, 1 vindue, gulv, stikkontakter og trappe støvsuges og afvaskes.

Stue - 7,1 x 4,4 m. - lofthøjde 2,3 m.:
1 dør/karm, fodpaneler, gerigter, 2 vinduer, gulv og stikkontakter støvsuges og afvaskes.

Indgangsparti - 2,6 x 3,3 m. - lofthøjde 2,3 m.:
1 dør/karm, fodpaneler, gerigter, 1 vindue, gulv og stikkontakter støvsuges og afvaskes.

1.salen:
Toilet - 3,0 x 2,5 m. - lofthøjde 2,2 m.:
Døre/karme, gerigter, vinduer, radiator, gulv, sanitet og stikkontakter støvsuges og afvaskes.
Hårde hvidevarer støvsuges og afvaskes udvendig.

Stort værelse - 3,6 x 6,5 m. - lofthøjde 2,2 m.:
2 døre/karme, fodpaneler, gerigter, 1 radiator, gulv og stikkontakter støvsuges og afvaskes.
Skabe støvsuges ind- og udvendig.

Lang gang - 9,9 x 0,9 m. - lofthøjde 2,2 m.:
Loft, vægge, 5 døre/karme, fodpaneler, gerigter, gulv og stikkontakter støvsuges og afvaskes.

Værelse 1 - 2.8 x 4.2 m. - lofthøjde 2,2 m.:
Døre. karme, fodpaneler, gerigter. vindue, radiator, gulv og stikkontakter støvsuges og afvaskes.

Værelse 2: 4,2 x 2,8 m. lofthøjde 2,2 m.:
Døre, karme, fodpaneler, gerigter, vindue, 1 radiator, gulv, sanitet og stikkontakter støvsuges og afvaskes.
Skabe støvsuges og afvaskes ind- og udvendig.

Soveværelse - 3,2 x 4,6 m. - lofthøjde 2,2 m.:
Vandrette flader støvsuges og afvaskes.

3. 83.557

Vinduer støvsuges og afvaskes.

Systue - 4,6 x 3,2 m. - lofthøjde 2.2 m.:
Vandrette flader støvsuges og afvaskes.
Vinduer støvsuges og afvaskes.

Badeværelse - 2,2 x 3,5 m.:
Vandrette flader støvsuges og afvaskes.
Vinduer støvsuges og afvaskes."

Den 27/12 2011 modtog selskabet en skadeanmeldelse fra klageren, idet hun havde foranlediget ejendommen gennemgået af bygningstekniker den 26/10 2011. Af teknikerens rapport af 25/1 2012 fremgår bl.a.:

"**Vurdering**
Sortsværtning er et kendt fænomen, som bl.a. er omtalt i Byg-erfa blad (49) 990621 - Sortsværtning i boliger, se vedlagte bilag.

Ifølge oplysning fra ejere anvendes kun meget få stearinlys i stueetage og ingen på 1. salen, hvor sortsværtningen er størst i gavl umiddelbart under skadesstedet, hvor branden pågik.

Sortsværtningen ses ikke kun på ydervægge, men også på indervægge, hvorfor det kan udelukkes at det skyldes kuldebroer.

Beboeradfærden er ikke ændret.

Eneste ændring, der er sket, er at vægge er blevet malet 2 gange og sortsværtningen tager til.

Det er derfor vor vurdering, at sodpartikler og støv bliver elektrisk ladet og sætter sig på malede overflader, som det ses.
Det kan ikke udelukkes at overfladen på væggene er 'fedtede' , enten af stoffer i malingen eller af andre ting stammende fra indemiljøet, hvorved støv og sodpartikler som opstår ved forbrænding i eksempelvis elektriske apparater og ved varme radiatorer sætter sig på disse.

Det er vurderet at misfarvningerne tager til, hvorfor det er vor vurdering, at der måske tilføres sodpartikler stammende fra brandskaden. Det er derfor vor vurdering, at der kan være sodpartikler gemt under gulve, bag loftbeklædning samt eventuelt også i ydervægskonstruktionen. Disse vurderes ikke fjernet ved saneringen efter branden.
Ifølge oplysning er kun synlige overflader afrenset for sodskader.

Udbedringsforslag
Det er vor vurdering, at den optimale løsning må være at totalrenovere for sod ved udskiftning af gulve, lofter og beklædninger incl. isolering.

Alternativt kunne forsøges med anden overfladebehandling end plastmaling, f.eks. silikatmaling, som ikke har samme opbygning som kan give en 'fedtet' overflade, hvorved sodpartikler og støv ikke tiltrækkes og derved ikke misfarver væggene.

Der findes et tysk firma som ved hjælp af nogle test kan finde frem til 'skadevolderen'. Dette var også en mulighed som vi godt kan være behjælpelige med hvis det har interesse."

Klageren har efterfølgende i mail af 16/2 2012 til selskabet oplyst, at en tilkaldt edb-tekniker har konstateret, at der var ganske meget sort sod inde i maskinen. Hun oplyste i den forbindelse, at anlægget var skaffet senere end branden, hvorfor hun frygtede skadelige indvirkninger på familiens helbred og nævnte, at hendes datter nu havde fået sclerose.

Taksator besigtigede efter drøftelser med Fagtemaet hos Runa Forsikring ejendommen den 15/5 2012. Et skadeservice firma deltog endvidere i besigtigelsen.

Af resultat af tapeprøver udtaget ved besigtigelsen og undersøgt af en rådgivende biolog og cand.scient. fremgår den 31/5 2012:

"Prøverne viste forekomst af mørke partikler med en diameter mindre 10 µn.
Der blev ikke registreret forekomst af partikler (sporer og mycelium) fra svampe i prøverne.
Det var ikke muligt at identificere kilden til forekomsten af partiklerne i prøverne."

Af skadeservicefirmaets rapport af 5/6 2012 fremgår bl.a.:

"**lagttagelser på stedet.**

- Der var nu foretaget hul i gulvet på 1-sal således man visuelt kunne se der ned efter evt. årsagssammenhæng.
- Der var sod i køkkenskab ved affald og indvendigt i køleskabet.
- Der var sod i striber på loftet i alle rum i stueetagen, mener det er der hvor der er de store strøer.
- Der er sod på de to endeværelser på første sal hvor det er tydeligt at der er sort eller steder.
- Der er tydelige mærker efter hvor billeder eller lignende er opsat over hele huset.
- Der er tydelige mærker indvendigt i klædeskabe hvor to melamin sider møder hinanden.
- Der er tydelige mærker på nyopsat loftlem (2-3 år gammel)
- Sorte fuger i gulvene.

Omfangsbeskrivelse:

- At nedtage brædder omkring emhætten, for at se om der var sod her. Lige over arnestedet ved branden.
- At nedtage brædder i stuen hvor det var værst væggen mod gadesiden over det værste vindue.
- At undersøge over allerede nedtagne brædder i værelse mod gadesiden.
- At udtage tapeprøver til undersøgelse i mikroskop for om det er kulstof eller svampespore??

5. 83.557

Bemærkninger:
Køkken:

- Over det nedtagne lofter er der ingen tegn på sod.
- Der er ikke sod på hverken isolering eller bræddernes overside.
- Soden er tydeligst der hvor der ligger spær som ikke er fuldt isoleret hvilket indikerer en kuldebro ???

Da sodskaden stammer herfra må man formode at en kraftig sodskade der stadig spredes måtte ligge her over !!!!!!

Stuerne:

- Over det nedtagne lofter er der ingen tegn på sod.
- Der er ikke sod på hverken isolering eller bræddernes overside.
- Soden er tydeligst der hvor der ligger spær som ikke er fuldt isoleret hvilket indikerer en kuldebro ???

Der var kraftigst sod på loft og i vinduerne hvor der er koldest.

1-sal:

- Der er ingen sod i etagedækket.

Konklusion.
Med baggrund i at vi ikke har fundet noget sod over lofterne kan vi ikke konstatere nogen sammenhæng mellem brandskaden for 8 år siden og den nuværende situation. Vi kan ikke se nogen sammenhæng der skulle sandsynliggøre dette ud fra de undersøgelser og iagttagelser der er foretaget på stedet.
Der er rapport fra … der siger det kun er kulstof der er på prøverne hvilket udelukker en evt støvbold eller lignende svamp.
Der er et meget kraftig lufttryk i etagedækket og muligvis også i murene, dette bør undersøges om det kan være den mulige årsag til de sorte aflejringer på grund af kulde.
Der har været et hus i … som havde de samme problemer som skyldes der var kraftig indblæsning ved sokkel som blæste ind og op langs væggene som forårsagede lignende men dog ikke så kraftig som her, besmudsningen stoppede da man fik stoppet utæthederne.
Stedet kan muligvis være ved vinduet mod gadesiden hvor vi kunne se tydelige sorte aflejringer inde i væggen til venstre for bjælken som vi har billeder af."

Efter at selskabets taksator afviste yderligere dækning i sagen, antog klageren advokat, der over for selskabet i brev af 4/7 2012 krævede, at selskabet anerkendte skaden som dækningsberettigende.

Selskabet har i længere redegørelse af 19/7 2012 til advokaten afvist at dække yderligere med henvisning til, at der er fundet behørig retablering sted efter brand- og sodskaden i 2004, ligesom selskabet ikke finder det sandsynliggjort, at der foreligger en skade, der er omfattet af forsikringen. Endelig har selskabet anført, at der ikke er grundlag for dækning af advokatomkostninger i sagen.

6. 83.557

Klageren har indgivet klage til nævnet den 30/10 2012, idet hun kræver, at selskabet bliver pålagt at dække følgende:

"Rengøring for sodskader i lejlighed 1:
Garanti for at det ikke kommer igen.
Garanti for at …s sklerose ikke blev fremskyndet p.gr.a. sod i værelset."

Selskabet har over for nævnet i brev af 4/12 2012 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

"Vores medlem har indbragt sagen for nævnet, fordi hun mener, at de sortsværtninger, som bliver ved med at dukke op på ejendommen, skyldes mangelfuld udbedring efter brandskaden i 2004.

ISS har foretaget skadesudbedring lige efter brandskaden, og har lavet rapport af 5. november 2004 der beskriver, hvilket arbejde de har udført i forbindelse med brandskaden. …

Efterfølgende har vores medlem konstateret, at der dukker sortsværtninger op. Hun har henvendt sig til os vedrørende dette af flere omgange.

Der er blevet lavet flere undersøgelser på ejendommen.
…
Det fremgår af rapporten fra … Skadeservice dateret den 5. juni 2012, at der blev lavet hul forskellige steder i ejendommen, for at undersøge, hvorvidt der var sod gemt i konstruktionerne. Der kunne ikke konstateres sod hverken over de nedtagne lofter, på isolering eller bræddernes overside og ej heller i etagedækket ved 1. sal. Soden var tydeligst der, hvor spærene ikke er fuldt isolerede, hvilket indikerer, at årsagen er en kuldebro. … Skadeservice konkluderer således, at der ikke vurderes at være årsagssammenhæng mellem de konstaterede sortsværtninger og brandskaden i 2004. … Skadeservice har noteret i sin rapport, at et meget kraftigt lufttryk i etagedækket og muligvis også i murene kan være den mulige årsag til de sorte aflejringer på grund af kulde.

… Skadeservice fik taget en prøve ved deres besigtigelse af ejendommen. Det var ikke muligt med den udtagne prøve, at fastlægge kilden til partiklerne i prøven.

Ifølge ovennævnte Byg-Erfablad bliver partiklerne påvirket af statisk elektricitet, og sætter sig derfor ofte i forbindelse med kuldebroer, plastik- og kunststofgenstande m.v., samt i områder, hvor luften står stille, fx ved billeder og lignende. Fænomenet ses ofte på nymalede vægge og lofter, hvor der er anvendt plasticmaling.

Vores taksator har noteret, at det flere steder kan konstateres, at lægteskelettet slår igennem på ydervæggene. Dette mener vi ligeledes understøtter, at der er tale om kuldebroer.

Som sagen ligger oplyst finder vi det ikke sandsynliggjort, at det arbejde, som ISS har udført i forbindelse med udbedring af skaden, er udført forkert. Vi mener således fortsat, at vores medlem ikke har godtgjort, at der er årsagssammenhæng mellem brandskaden og de efterfølgende konstaterede sortsværtninger. Bevisbyrden for, at der er tale om et dækningsberettiget forhold, påhviler vores medlem. Vi henviser til støtte for vores sag til kendelse 57.990 fra Ankenævnet, hvori nævnet gav et selskab medhold i, at klageren ikke havde sandsynliggjort, at der ikke var sket tilstrækkelig skadesudbedring.

7. 83.557

Vores medlem har valgt at lade sig repræsentere ved advokat undervejs i sagsforløbet. Det er vores vurdering, at sagen ikke er af sådan en karakter, at det er nødvendigt at lade sig bistå ved advokat - især ikke henset til, at sagen kan behandles ved Ankenævnet, hvor der ikke er krav om juridisk bistand. Vi fastholder således tillige, at vi ikke kan tilbyde dækning for vores medlems udgifter til advokatbistand, jf. forsikringsaftalelovens § 32, stk. 3.

Vores medlem udbeder sig endvidere en garanti for, at der ikke er årsagssammenhæng mellem hendes datters sklerose og sortsværtningerne på væggene. Vi skal for god ordens skyld gøre opmærksom på, at denne forsikring alene omfatter bygningen. Men for god ordens skyld har vi forelagt spørgsmålet for vores Cheflægekonsulent, som har oplyst, at *'Der er absolut ingen videnskabelig evidens for en sammenhæng mellem udvikling af multipel sklerose og udsættelse for sod efter en ildebrand. Den eller de grundlæggende årsager til multipel sklerose er ikke klarlagt. Der er en overvægt af rygere blandt mennesker med multipel sklerose, og rygning er derfor blevet nævnt som en risikofaktor for at udvikle multipel sklerose. Det er imidlertid mangeårig rygning, og den øgede risiko er ikke af en størrelsesorden, så det mig bekendt nogensinde har givet anledning til forsikringsmæssige konsekvenser eller erstatningssager'.*"

Der har efterfølgende været korrespondance, men der er ikke herunder fremkommet afgørende nyt.

Nævnet udtaler:

Indledningsvis bemærker nævnet, at det påhviler forsikringstageren at godtgøre berettigelsen af et krav.

Nævnet finder efter sin gennemgang af sagen, at klageren ikke har sandsynliggjort, at de konstaterede sortsværtninger er en følge af brand/sodskaden i 2004 og kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist yderligere erstatning som sket.

Nævnet finder det endvidere ikke lægeligt dokumenteret af klageren, at sortsværtningen kan have nogen sammenhæng med datterens sclerose. Selv om dette skulle være tilfældet, ville forholdet i øvrigt ikke være dækket af en bygningsforsikring.

Med hensyn til advokatomkostninger finder nævnet det ikke nødvendiggjort i nærværende sag og kan derfor ikke pålægge selskabet at yde dækning herfor.

8. 83.557

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand